

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Щодо включення до доходу ФОП – платника ЄП першої-третьої груп (крім е-резидентів) суми поверненого завдатку

Відповідно до частини першої ст. 570 Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) завдатком є грошова сума або рухоме майно, що видається кредиторі боржником у рахунок належних з нього за договором платежів, на підтвердження зобов'язання і на забезпечення його виконання.

Якщо не буде встановлено, що сума, сплачена в рахунок належних з боржника платежів, є завдатком, вона вважається авансом (частина друга ст. 570 ЦКУ).

Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком, передбачено ст. 571 ЦКУ.

Згідно з частиною першою ст. 571 ЦКУ, якщо порушення сталося з вини боржника, завдаток залишається у кредитора.

Якщо порушення зобов'язання сталося з вини кредитора, він зобов'язаний повернути боржникові задаток та додатково сплатити суму у розмірі завдатку або його вартості.

Сторона, винна у порушенні зобов'язання, має відшкодувати другій стороні збитки в сумі, на яку вони перевищують розмір (вартість) завдатку, якщо інше не встановлено договором (частина друга ст. 571 ЦКУ).

При припиненні зобов'язання до початку його виконання або внаслідок неможливості його виконання завдаток підлягає поверненню (частина третя ст. 571 ЦКУ).

З урахуванням частини першої ст. 547 ЦКУ письмова форма договору про внесення завдатку є обов'язковою.

Правочин щодо забезпечення виконання зобов'язання, вчинений із недодержанням письмової форми, є нікчемним (частина друга ст. 547 ЦКУ).

Отже, сума завдатку, яку сплачує фізична особа – підприємець – платник єдиного податку (покупець) продавцю (кредиторі) в рахунок належних платежів, що мають бути сплачені нею за договором, з метою підтвердження зобов'язання і на забезпечення його виконання, так само як і аванс включається до загальної вартості товару. Відмінність завдатку та авансу полягає у наслідках, які настають у разі порушення умов договору однією із сторін (покупцем або продавцем), встановлених ст. 571 ЦКУ.

Згідно з п. 292.1 ст. 292 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) доходом платника єдиного податку для фізичної особи – підприємця є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 ПКУ.

При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Крім того, п.п. 5 п. 292.11 ст. 292 ПКУ встановлено, що до складу доходу, визначеного ст. 292 ПКУ, не включаються, зокрема, суми коштів (аванс, передплата), що повертаються покупцю товару (робіт, послуг) – платнику єдиного податку та/або повертаються платником єдиного податку покупцю товару (робіт, послуг), якщо таке повернення відбувається внаслідок повернення товару, розірвання договору або за листом-заявою про повернення коштів.

Враховуючи зазначене, сума завдатку, яка згідно з договором надавалася фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку першої – третьої груп (крім е-резидентів) як підтвердження зобов'язань, не включається до доходу такої особи при її поверненні.

Якщо повернення завдатку відбувається фізичною особою – підприємцем – платником єдиного податку за повернення товару, розірвання договору або за листом-заявою про повернення коштів: в одному звітному (податковому) періоді – така сума не включається до доходу такої особи при її поверненні;

в іншому звітному (податковому) періоді – такий платник єдиного податку повинен уточнити показники усіх попередньо поданих податкових декларацій платника єдиного податку, в яких була включена така сума (авансу, передплати). Такий перерахунок здійснюється шляхом подання уточнень до раніше поданих податкових декларацій.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
серпень – 2024, наклад 50 прим.